

22 NOVEMBER 2009 – CHRISTUS, KONING VAN HET HEELAL

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

Kleine koning op Forum Romanum

IN DE KERK VIEREN WE vandaag oudejaars. Volgende week beginnen we opnieuw, met de eerste zondag van de advent.

De eerste lezing tekent een majestueuze scène. De profeet Daniël ziet een redder komen op de wolken. Hij zal rechtvaardigheid en vrede brengen. Hij zal de machten van het kwaad verslaan. In het evangelie staat de kleine, mishandelde Jezus tegenover Pilatus. Het kleine Nazareth frontaal tegenover het gigantische Rome. Eén voetdruk van een Romeinse laars volstaat om Jezus te verpletteren. Of toch niet?

Onlangs herlas ik *Het evangelie volgens Pilatus* van Eric-Emmanuel Schmitt (ja, dezelfde auteur als van Oscar en Oma Rozerood). Het is de herschrijving van een oude legende over de bekering van Pilatus onder invloed van zijn vrouw Claudia. De roman bevat 24 brieven van Pilatus uit Israël aan zijn broer Titus in Rome. Pilatus schrijft de eerste brief op paaszaterdagavond: „Het joodse paasfeest is weer bijna voorbij. Het was woelig, zoals ieder jaar. Ik heb drie mannen ter dood veroordeeld en laten kruisigen. Zo kreeg ik de zaken weer onder controle. Rome is toch een machtig rijk!”

Maar de tweede brief, op paasochtend, is helemaal anders. Pilatus is onthutst, want Jezus' dode lichaam is verdwenen. Gestolen, denkt hij aanvankelijk. Er zijn rellen in de stad Jeruzalem. „Sommigen beweren dat ze Jezus gezien hebben”, schrijft Pilatus.

In de volgende brieven lezen we hoe Pilatus ontdekt dat zijn vrouw Claudia door Jezus genezen werd van bloedvloeing. Ze is nu eindelijk zwanger. En dat zij in het geheim onder Jezus' kruis stond, samen met Maria. De zekerheden van Pilatus wankelen: „Deed ik wel goed met Jezus te laten kruisigen?”

Een paar dagen na Pasen ontmoet Pilatus de apostel Johannes. Johannes zegt dat Pilatus voor de keuze staat: het keizerrijk van Rome met macht en verdrukking, of het koninkrijkje van Jezus met een grondwet van één regel: „Bemin elkaar.”

Die nacht verschijnt Jezus aan Claudia, Pilatus' vrouw. Jezus zegt haar dat Hij naar het noorden vertrekt. De volgende ochtend verlaat Claudia het paleis en gaat met een groep leerlingen van Jezus op reis naar het stadje Nazareth, waar het allemaal begon. Pilatus weet niet meer waar hij staat. Na lang aarzelen gaat hij zijn vrouw achterna. Te voet. Pilatus is een pelgrim tussen de pelgrims. Niemand maakt nog onderscheid tussen joden, Romeinen of Palestijnen. Als Pilatus' voeten gewond zijn, is er een joodse vrouw die ze verzorgt. Het blijkt Maria Magdalena te zijn. „Pilatus, kun jij je een God voorstellen die mensen zo graag ziet dat Hij knielt en hun voeten wast?”

Dagenlang stapt Pilatus. Onderweg ziet hij hoe mensen hier en daar een vis getekend hebben als wegwijzer. Vis, *ichthus*, in het Grieks, een woord gevormd met de beginletters van de zin „Jezus Christus, God, Zoon en Redder”.

In de nachtelijke brieven die Pilatus aan zijn broer schrijft, worstelt hij met zichzelf: „Je vijanden beminnen? Kan toch niet! Een koning is maar koning omdat hij vijanden heeft of omdat mensen bang zijn van zijn macht? Een koning bemint niet! En zeker zijn vijanden niet.”

Pilatus komt net te laat. Samen met de apostelen komt Claudia de berg van de hemelvaart omlaag.

Terug thuis schrijft Pilatus de laatste brief aan zijn broer in Rome. Hij zet er een postscriptum bij: „Vanmorgen zei ik tegen Claudia dat er nooit meer dan één generatie christenen zal zijn: zij die de opgestane Jezus hebben gezien. Dit geloof zal met hen uitsterven: als men de ogen dichtdrukt van de laatste bejaarde die zich de stem en het gezicht van de levende Jezus nog herinnert. Ik zal dus nooit christen zijn, Claudia. Want ik heb niets gezien, ik heb alles gemist, ik ben te laat gekomen. Als ik zou willen geloven, moet ik eerst de getuigenis van anderen geloven. ‘Misschien ben jij dat dan wel, de eerste christen’, zei Claudia.”

Het boek *Het evangelie volgens Pilatus* is de uitwerking van een legende. En toch is het echt gebeurd. Misschien niet bij Pilatus, maar wel bij veel anderen. Tweeduizend jaar lang. Zo'n twintig jaar na Jezus' dood vertellen zijn leerlingen al het verhaal van dat haveloze koninkje uit een verloren gat in het oosten in het politieke centrum van Rome, op het keizerlijke Forum Romanum, tussen de zuilen. De zuilen zijn intussen gebroken. Het verhaal van de kleine Koning wordt nog steeds verteld. En beleefd. Onder palmbomen, ergens op onze Blauwe Planeet.

EERSTE LEZING

DANIEL 7, 13-14

In die tijd nam Daniël het woord en zei: „In mijn nachtelijk visioen zag ik met de wolken des hemels iemand aankomen die op een mens geleek. Hij ging naar de Hoogbejaarde en werd voor hem geleid. Toen werd hem heerschappij gegeven, luister en koninklijke macht; alle volken, stammen en talen brachten hem hun hulde. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij die nooit vergaat, zijn koninkrijk gaat nooit ten gronde.”

TWEDE LEZING

APOKALYPS 1, 5-8

Genade zij u van Jezus Christus, de getrouwe getuige, de eerstgeborene van de doden en de vorst van de koningen van de aarde. Aan Hem die ons liefheeft en die ons van de zonden heeft verlost door zijn bloed, die ons gemaakt heeft tot een koninkrijk van priesters voor zijn God en Vader – Hem zij de heerlijkheid en de macht in de eeuwen der eeuwen! Amen.

Zie, Hij komt met de wolken en elk oog zal Hem aanschouwen, ook zij die Hem doorstoken hebben; en alle stammen van de aarde zullen over Hem weklagen. Ja, Amen!

„Ik ben de Alfa en de Omega – zegt God de Heer – Hij die is en die was en die komt, de Albeheerser.”

EVANGELIE

JOHANNES 18, 33b-37

In die tijd riep Pilatus Jezus bij zich en zei tot Hem: „Zijt Gij de koning der joden?”

Jezus antwoordde hem: „Zegt gij dit uit uzelf of hebben anderen u over Mij gesproken?”

Pilatus gaf ten antwoord: „Ben ik soms een jood? Uw eigen volk en de hogepriesters hebben U aan mij overgeleverd. Wat hebt Gij gedaan?”

Jezus antwoordde: „Mijn koningschap is niet van deze wereld. Zou mijn koningschap van deze wereld zijn dan zouden mijn dienaars er wel voor gestreden hebben dat Ik niet aan de joden werd uitgeleverd. Mijn koningschap is evenwel niet van hier.”

Pilatus hernam: „Gij zijt dus toch koning?”

Jezus antwoordde: „Ja, koning ben Ik. Hiertoe werd Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen om getuigenis af te leggen van de waarheid. Al wie uit de waarheid is, luistert naar mijn stem.”

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's Hertogenbosch, www.bijbel.net